

UNGKARLSSTÅND, n. sing. *U-et*, det ogiftaståndet, med afseende på karlar.

UNGMOD, n. sing. (nytt ord) Ungdomligt mod, sinne.

UNGMOR, f. sing. indef. oböjl. 1) Benämning på en brud, sedan man dansat kronan af henne. — 2) (skämtv.) Nygift hustru.

UNGMÄSTARE, m. 3. Yngste mästaren i ett handverksembete.

UNGNÖT, n. 3. Ungt nötkreatur.

UNGSKOG, m. sing. Skog af unga träd.

UNGSTINN, a. 2. neutr. — *stint*. Se *Dräglig*. Säges ej om boskapsdjur och hästar. *U. tik, katta, varghona, råfvinna*, o. s. v.

UNGSTO, n. 4. Ungt sto.

UNGTUPP, m. 2. Ung tupp.

UNIFORM, --få'rrm, a. 2. (lat. *Uniformis*) Likformig, likstämmig. (Fys.) *U. rörelse*, då en kropp alltid genomlöper lika spatium på lika tid. — S. m. 3. Likformig militär-, embets- eller tjänstemannadrägt. — *U-sknapp*.

UNIFORMITET, --fårrmitét, f. 3. Likformighet.

UNIFORMSVÄRJA, unifå'rrmsvärja, f. 1. Värja, som tillhör en uniform.

UNION, --ön, f. 3. (lat.) Förening. *U-en*, Nordamerikanska Förenta Fristaterna. *Kalmare U.*, föreningen emellan de tre nordiska rikena, under 15:de århundradet. — *Ss. U-stid*.

UNIONIST, ---isst, m. 3. *U-er* kallas, i kyrkohistorien, de som söka att förena de särskilda kristna religionspartierna till ett enda.

UNIONSKONUNG, --önskä'nunng, m. 2. Konung i Sverige, under Unionstiden.

UNIONSREAGENT, --önsrej'nt, m. 3. Regent i de tre nordiska rikena under Kalmare Union.

UNIONSVERK, --önsvär'rk, n. sing. *U-et* kallas, i kyrkohistorien, företaget att vilja förena de särskilda kristna religionspartierna till ett enda.

UNIPOLÄR, ---är, a. 2. (fys.) *U. ledare*, sådan kropp, som, under särskilda omständigheter, genomsläpper den ena elektriciteten och isolerar den andra.

UNISON, --ön, a. 2. (af lat. *Unus*, en, och *Sonus*, ljud) I tonkonsten. Liktonig. — S. m. 3. Se *Enklang*.

UNITARIE, --tarie, m. 3. 1) (i kyrkoh.) Medlem af en kristlig sekt, som menar sig vara i ensam besittning af tron på Guds enhet och förkastar kyrkans lära om treenigheten. — 2) (i fysiken) Anhängare af Franklins system, som antog blott en enkel elektrisk materia.

UNIVERSAL-ARFVINGE, --värssälarrvinng, m. 2. pl. — *arfvingar*. Arfvinge till hela kvarlåtenskapen efter en afleden person.

UNIVERSAL-MONARKI, --värssälmonarrki', f. 3. Monarki, som skulle omfatta alla eller största delen af jordens länder. [— archi.]

UNIVERSEL, --värssäll, a. 2. (lat.) Se *Allsidig*.

UNIVERSITET, --värssitét, n. 3. o. 3. (lat. *Universitas*) Se *Akademi*, bem. 1.

UNIVERSUM, --vär'rsumm, n. sing. (latinskt ord) Verldsallett, verldsbbyggnaden, verlden.

UNKEN, ünngk'n, a. 2. neutr. — *et*. Säges om något, som varit inneslutet på ett fuktigt ställe och har lukt eller smak af fukt. *U. säd. U-et mjöl. U. lukt, smak*.

UNKENHET, ünngk'nhét, f. 3. Unken lukt, smak.

UNKET, ünngkätt, adv. *Lukta, smaka u.*, hafva unken lukt, smak.

UNKNA, ünngkna, v. n. 1. Blifva unken. — *Unknande*, n. 4.

UNKTION, ünngktschön, f. 3. (lat. *Unctio*) Smörjning, smörjelse. [Unction.]

UNNA, v. a. 1. o. 2. 1) Icke afundas; med nöje se, att någon fördel, lycka vederfares andra. *U. någon godt. Han u-r mig ej min lycka. Det är er väl undt*, ingen afundas er det; ni förtjenar det (säges äfv. ironiskt). — 2) Förundra, bevilja, medgifva. *Han u-r henne ej minsta frihet. U. en fred och ro. Han u-r mig ingen hvila. Han u-r ej födan åt sitt folk*, ger dem ej tillräcklig föda. *Han u-r ingen något med sig. u-r ingen att lefva*, är ytterst snål, nidsk. (Fig.) *Hvad lyckan u-r mig*, beskär mig.

UNS, n. 3. (lat. *Uncia*) Vigt = 2 lod. [Unz, Unts.]

UNS, m. 3. Ett till kattslägtet hörande rofdjur i Asien och Afrika, likt pantern; kan tämjäs och dresseras till jagt. *Felis uncia*. — *Ss. U-skin*. [Unz.]

UPASGIFT, upassj'ft, n. sing. Det hårda, rödbruna, giftiga extraktet af Upasträdets saft.

UPASTRÄD, upasträd, n. 3. Se *Giftträd*.

UPP, föräldradt OPP, adv. Uttalas i hvardagsspråket: äpp. (moes.-göt. *Iup*; eng. *Up*; t. *Auf*) Betecknar: 1) Rörelse i riktning åt höjden, från lägre till högre ort. *Kasta en sten u. i luften. Flyga u. Komma u. ur jorden. Vända u. och ned. Resa sig u. af stolen, u. ifrån golvet. Gå u. på taket. Raketen steg u. öfver skogstopparna. Bollen studsade högt u. Fara u. till stället. Trappan, som går u. till min kammare. Fara från kusten u. åt landet. Resa från Stockholm u. till Dalarne. (Fam.) U. åt väggarna, besatt, förvändt. — 2) Rörelse, färd, resa åt norr. *Segla u. till Torneå. — 3) Utsträckning till eller ifrån ett högre ställe. Snön gick ända u. till knä. Ända u. ifrån taket ned till golvet. — 4) Läge på eller uti något högt föremål. Nyttjas i denna och följande bem. egentl. endast såsom en förkortning af adv. *Upp*. *Det ligger u. på skåpet, u. i högsta lädan. — 5) Högre läge i afseende på ordningen. Se bem. 4. Sitta långt u. vid bordet. — 6) Uppskrifning, anteckning. *Skrifva, teckna u. (I räknek.) Ell u. och två i minne*, ett uppskrifves och två behålles i minnet. — 7) Handling eller verkan, hvarigenom något ändas, förtäres, förstöres. *Han har sått u. alltsammans. Äta, bränna u. — 8) Omintetgörande, upphäfvande. Slå u. köpet. Säg u. en hyresman. — 9) Förnyande, uppreparande. *Laga u. Måla u. Repa u. ell ordspråk tidt och ofta. — 10) Öppnande. *Låta u. dörren. Låsa u. — 11) Handling, som fortsättes, till dess ändamålet dermed vinnes. *Söka u. — 12) Upplösning. *Flåta u. — Ordet bildar, för de flesta af dessa bemärkelser, en stor mängd sammansättningar, t. ex.: *Uppkasta, uppflyga; uppsara, uppressa; uppsägla; uppskrifva, uppleckna; uppåta, uppbränna; uppsäga; uppplaga, uppmåla; upprepa; uppplåta, upp-låsa; uppsöka, upphinna; upplösa, uppflåta. — Int. Upprop, hvarigenom någon anmanas att resa sig, stiga upp; äfv. (fig.) att gripa sig an till något företag, fatta mod, o. s. v. *U. ur sängen med dig! (Fig.) U., söner af Svea! till vapen för fäderneslandet! [Up.]**********

UPPACKA, v. a. 1. Upptaga någonting ned-